

Leiderschap

Het is een veel besproken onderwerp in deze tijd. Op veel plekken klinkt de roep om 'stevig leiderschap' om ons in deze complexe tijden richting te geven en zicht op de toekomst. De wereld staat te schudden op haar grondvesten – *a shaking of the foundations* – en het lijkt erop dat veel vanzelfsprekendheden waarmee u en ik zijn open uitgegroeid ter discussie staan of niet meer gelden. ➤

Jaap Smit, voormalig commissaris van de Koning in Zuid-Holland

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest:
 Secr.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27,
 2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26
 e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Koos van der Bruggen (voorzitter a.i.),
 Johan de Gier, Els van Leuken, Jochem Hemink,
 Lilian Hoogendoorn en een vacature
 Secr.: Jacqueline van Arend-Koelman,
 tel. 06-26 12 63 08

Adviserend lid namens de kerken:
 ds. Rian Veldman / ds. Richtsje Abma

Bezorgdienst:

Gwenney Kouwenhoven (administratie) en
 Ed Gijzenij (logistiek),
 e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com.

Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begonialaan 14, 2343 XN,
 tel. 06-308 365 09,
 e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2,
 2343 RN, tel. 06-22 70 87 97,
 e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelatie: NL65 INGB 0005 8563 89

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden
Oplage: 8.500 ex. huis-aan-huisverspreiding.

*Uw vrijwillige bijdrage is welkom,
 richtbedrag €35 per jaar.*

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke verschijnt op **25 oktober 2025**. Kopij daarvoor inleveren uiterlijk op donderdag **9 oktober 2025** vóór 15.00 uur. Uitsluitend per e-mail, met vermelding van uw naam, telefoonnummer en voorkeur rubriek.

Inleveradres kopij en gegevens rooster diensten en vieringen:

e-mail: RedactieOke@gmail.com

Het daaropvolgende nummer verschijnt op **29 november 2025**.

Deze Oke wordt ook geplaatst op de website van de Raad van Kerken Oegstgeest.

vervolg van pag. 1

Velen in deze tijd lijken bij goed leiderschap het beeld te hebben van een verlicht despoot die op autocratische wijze de macht naar zich toehaalt want 'dat gepolder in een democratie kost veel tijd en levert uiteindelijk weinig op ...' We zien wereldleiders die met harde en vaak ook wrede hand regeren, rode lopers voor elkaar uitleggen en elkaar uitbundig prijzen voor de wijze waarop zij de orde bewaken. Leiderschap en machtsvertoon lijken hand in hand te gaan in deze dagen.

Democratie vergt onderhoud

In zijn lijvige en zeer leeswaardig boek *Alkibiades* beschrijft Ilja Leonard Pfeiffer de ondergang van Athene en het verdwijnen van de democratie in de zestiende eeuw voor Christus. Als je dat boek leest, dan zie je de parallellen met de ontwikkelingen van onze tijd en die stellen mij niet gerust. Op het moment dat 'het volk' vergeet dat democratie een resultaat is van een vrijheidsstrijd om onder de knoet van een dictator of een oligarchie uit te komen en vergeet dat democratie een kostbaar en kwetsbaar goed is dat onderhoud vraagt, zich gaat opstellen als een ontevreden 'klant' van een gebrekkige overheid die 'niet levert', zal de roep om de sterke leider weer gaan klinken... De grootste partij in ons land is een eenmansbeweging waarbij de leider democratie in eigen kring zelf niet lijkt te kunnen verdragen, want daar komt alleen maar 'gedoe' van....

Wie bestuurt?

In mijn boek *'Zonder Kompas geen*

Koers' wijd ik een paragraaf aan leiderschap in deze tijd. Met al onze sociale media lijkt het er vaak op dat leiders volgers zijn geworden en volgers denken dat zij de leiding hebben. Het is alsof leiders de straat op gaan en aan de mensen vragen wat zij willen en dan beloven dat zij dat gaan regelen. Vervolgens beseffen zij dat niet alles wat geroepen en gevraagd wordt ook daadwerkelijk kan worden uitgevoerd. De straat denkt dat zij gehoord is, maar kan het onderscheid tussen luisteren en 'doen wat er gezegd wordt' vaak niet maken.

De moeilijke boodschap aan de 'straat' dat niet alles wat zij wenst ook uitgevoerd kan worden, wordt onvoldoende gegeven, uit angst de gunst van de kiezer te verliezen. Diezelfde kiezer blijft teleurgesteld achter, ziet dat de problemen van deze tijd niet worden opgelost, en verliest zijn vertrouwen in politiek en overheid en stelt hardop de vraag: "wordt hier nog bestuurd in dit land of hoe zit dat?".

Visie en richting

Leiderschap vraagt om een verhaal, om visie en richting, om authenticiteit en oprechtheid. En bovenal dient een leider het algemeen belang boven het eigen of deelbelang van een kleine groep centraal te stellen. We gaan de komende weken verschillende leiders zien en horen de verhalen over de vraag hoe het verder moet in deze tijd. Ons is geleerd de geesten te onderscheiden en dat kan ons goed van pas komen in de komende tijd!

Van de redactie

Leiderschap, goed bestuur, heersen en dienen en het synodale proces zijn actuele thema's in kerk en samenleving. Goed om deze thema's te benaderen vanuit christelijk gedachtegoed.

Het seizoen van veel activiteiten is weer begonnen. Te kust en te keur, met onder meer het Groene Boekje van de Raad van Kerken in de hand wordt u uitgenodigd om daaraan deel te nemen.

Een goed en gezegend seizoen toegewenst!

Raad van Kerken Oegstgeest

Goed Bestuur

Zin en betekenis geven aan het leven...

Bron: bisdom Breda

Niet iedereen weet dat Goed Bestuur een belangrijk thema is in de Katholieke Sociale Leer (KSL). Dat is ook weer niet zo verwonderlijk, want de KSL wordt wel het 'best bewaarde geheim' van de Katholieke Kerk genoemd.

■ Kernbegrip in de KSL is *subsidiariteit*. Die term kennen we vooral uit het Europese debat. Daar wordt ermee bedoeld dat 'Brussel' zich – omwille van efficiency – niet moet bemoeien met zaken die de lidstaten zelf kunnen afhandelen. ■ Maar dat is slechts een deel van het verhaal. Subsidiariteit betekent helemaal niet dat het ('hogere') bestuur zich niet mag bemoeien met wat er op de 'lagere' niveaus en tussen de mensen gebeurt. In *subsidiariteit* zit het Latijnse woord *subsidium*, wat hulp betekent. Het echte punt dat de KSL maakt is, dat het bestuur de groei en bloei van mens en samenleving het beste dient door ieder in staat te stellen én de ruimte te laten/geven om zoveel mogelijk zelf hun zaken te regelen. Dat geeft zin en betekenis aan hun leven, zo ontwikkelen mensen hun sociale en creatieve talenten, en zo wordt de samenleving weerbaar en vitaal. Immers, in de mate waarin je de problemen voor de ander oplost, verliest die ander de kans om zelf zijn of haar eigen probleemoplossend vermogen te ontwikkelen.

Natuurlijk kan dit allerlei dilemma's opleveren. Iedereen die kinderen opvoedt en in de wereld zet, kan die dilemma's haarfijn aanvoelen. Hoe gauw sta je niet in de weg van hun eigen ontplooiing.

■ Want subsidiariteit is niet alleen een leidraad voor Goed Bestuur, het is ook een richtsnoer voor ons handelen in het alledaagse leven. Het zegt in feite: je moet de ander niet de kans ontnemen om haar of zijn eigen talenten aan te spreken en te ontwikkelen. Je moet het niet voor de ander invullen, niet voor de ander regelen, niet de ander diens eigen verantwoordelijkheid afnemen. Niet de ander de kans ontfeggen om zelf te groeien in verantwoordelijkheidszin en waardigheid, maar hem of haar daartoe aansporen en daarbij ondersteunen. ■ Christenen hebben soms de neiging om de ander te helpen en uit de wind te houden. Een schild voor de zwakke te zijn. En ja, natuurlijk is het goed om solidair te zijn en mensen in nood te helpen. Maar pas op: al gauw staat die hulp in de weg van de eigen groei en bloei van mens en samenleving. En precies dat is, zegt de KSL, 'een onrecht en tegelijkertijd een ernstig kwaad en aantasting van de juiste orde' (uit de encycliek *Quadragesimo Anno*, paragraaf 80).

Cor van Beuningen

voorzitter van de Raad van Kerken

Afscheid Lilian Hoogendoorn

Helaas gaat Lilian de redactie van Oke verlaten. Lilian verhuist naar Assen. We zijn dankbaar voor de enorme inzet en het werk dat Lilian voor Oke heeft gerealiseerd.

Dat jij je in jouw nieuwe woning en omgeving snel thuis mag voelen. Ga met Gods zegen!

De redactie

Persoonlijk

Diaconaal werk

In 2018 sloot ik mij aan bij de PGO. Binnen afzienbare tijd verbond ik me aan diverse activiteiten in de geloofsgemeenschap.

In 2019 koos ik met hart en ziel voor het ambt van diaken. Stilaan liep mijn agenda aardig vol. Er was zoveel om mij voor in te zetten. Ik denk dat dienen in mijn bloed zit. Voor heersen ben ik niet in de wieg gelegd. Al is mijn dienen actief en gedecideerd. Ik weet wat ik wil en waarom.

Waar ik intens van geniet is de organisatie van de kinderacties. Zoals de Actie Vakantietas, waarmee ik begon op een onmogelijk moment: midden in de coronatijd in 2020. Moet ik hier nu wel aan beginnen, dacht ik. Maar ik had A gezegd, dus nu doorpakken met B. Met Actie Vakantietas worden tasjes gevuld met speelgoed voor kinderen uit gezinnen voor wie op vakantie gaan en speelgoed kopen niet mogelijk zijn. Een groot aantal tasjes vond hun weg van mijn overvolle huis naar heel blijde kinderen. De actie was zo succesvol dat er meer menskracht nodig was voor de enorme organisatie. Dus kwam er een werkgroep 'Actie Vakantietas'.

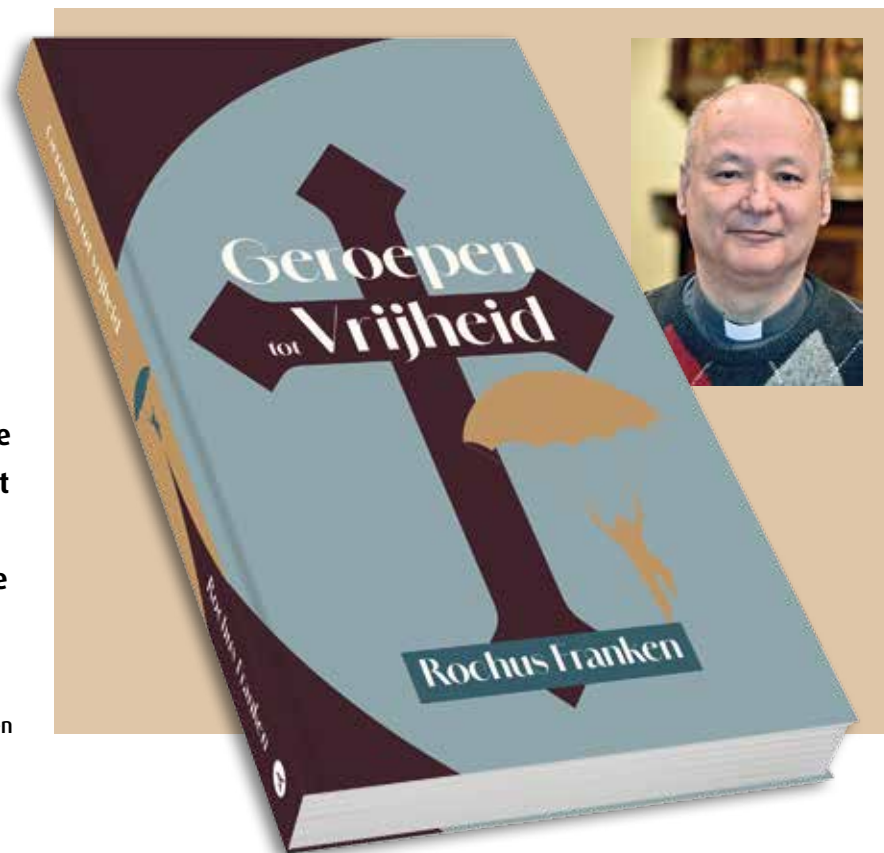
Ook de burgerlijke gemeente spant zich actief in voor deze actie. Dat is fijn, want we hebben elkaar nodig. Binnen en buiten de kerk. Een andere liefde in de gemeente is ons voedselbankwinkeltje, naar een idee van Mirjam Huizer. Gemeentelieden kunnen maandelijks levensmiddelen doneren voor de voedselbank, maar ook via aankopen in ons winkeltje, waar producten worden verkocht die rechtstreeks aan de voedselbank worden gedoneerd. Diaconaal werk is een zegen om te mogen doen. Voor wie zich aangesproken of ook geroepen voelt: nieuwe diakenen zijn heel welkom!

Herma Pauptit

Met **Hart** en **Ziel...**

Ga met elkaar in gesprek, is de boodschap, vertel elkaar wat goed gaat op de gelovige weg. Wat steekt, wat inspireert en wat heeft de ander jou te vertellen? Wie is jouw reisgenoot en wat vertelt de grote Reisgenoot, de heilige Geest, jou daarin? In gesprek met pastoor Rochus Franken.

Els van Leuken

...in het synodaal proces

Wat houdt het synodaal proces in voor u?

Dat is het luisteren van de hele kerk naar wat de heilige Geest zegt. Dit gebeurt al 2000 jaar. De heilige Geest leidt ons naar de volle waarheid en behoedt ons ervoor dingen te geloven die niet het heil van de mensen dienen.

Terzijde: dit is ook de functie van dogma's, een woord dat in de loop der tijden een verkeerde, negatieve interpretatie heeft gekregen. Een dogma is een waarschuwing, zodat we niet de verkeerde weg nemen. We leren van het verleden wat niet gewerkt heeft.

Hoe kunnen we luisteren naar de heilige Geest?

Goed luisteren moet je leren en is moeilijk in deze tijd. Ons 'dikke ik' is niet echt in staat tot luisteren. Ik heb dit nader uitgewerkt in mijn tweede boek *Geroepen*

tot vrijheid (2025), vooral vanaf hoofdstuk 7. We zijn geneigd ons eigen gevoel als criterium te beschouwen voor het goede, het ware, maar je moet 'leeg' zijn om te kunnen luisteren. Er moet ruimte, stilte zijn.

Het synodaal proces – het luisteren naar de heilige Geest – is van alle eeuwen en moeten we steeds weer oppakken.

Synodaliteit betekent 'samen op weg zijn', maar wat is het?

Jezuiet Jos Moons – neef van ons teamlid pastor Kees van Vliet – speelde het klaar om in amper 300 woorden duidelijk te maken wat synodaliteit nu precies is. Hij schreef die tekst in 2023 voor de nieuwsbrief van het bisdom Breda.

'Paus Franciscus spreekt graag over 'synodaliteit'. Dat is een moeilijk woord voor 'samen op weg' (denk aan syner-

gie). Daarmee bedoelt hij twee dingen.

Ten eerste: we zijn samen kerk.

Bij het woord 'kerk' denken we spontaan vaak aan bisschoppen en de paus. De hiërarchie, zeggen we ook wel. Kerk in de vorm van een piramide. Maar wat zou de kerk zijn zonder alle gelovigen? Volgens het Tweede Vaticaans Concilie is de kerk op de eerste plaats: alle gedoopten die door God samengeroepen zijn tot verbondenheid in geloof en in inzet voor de goede zaak.

Ten tweede: we zijn op weg.

Net als het Joodse volk op weg was van de slavernij naar het beloofde land, zo is de kerk op een pelgrimstocht. Op een pelgrimstocht is het soms zoeken naar de goede weg: moeten we linksaf, rechtdoor, of gingen we verkeerd? In de loop van de geschiedenis heeft de kerk inderdaad haar visie soms bijgesteld. Bijvoorbeeld over slavernij en oecumene.

Samen op weg dus, met de heilige Geest als GPS. Hij leidt de kerk – wat zou de kerk zijn zonder de Geest. Dat doet de Geest niet alleen via bisschoppen en de paus, maar ook via de 'geloofsgevoeligheid' van iedereen. Met een Latijns woord: de *sensus fidei fidelium*. Het verleden en de traditie zijn belangrijke bronnen, maar ook de 'tekens van de tijd': de Geest spreekt nog steeds. En dus is het, volgens paus Franciscus, belangrijk om met elkaar in gesprek te zijn. We kunnen van elkaar leren over wat God ons te zeggen heeft.

Synodaliteit, een bijzonder gesprek

Dat gesprek tussen gelovigen is een bijzonder soort gesprek: geen discussie, lobbyen of argumenteren, maar open en ontvankelijk – arm van geest – luisteren naar 'wat de Geest tegen de kerken zegt' (Apocalyps). De bisschoppen beslissen uiteindelijk, maar paus Franciscus moedigt hen aan éerst goed te luisteren. Omdat we samen kerk zijn, op pelgrimstocht, met de Geest als GPS.

Op 3 maart 2023 hield Jos Moons een lezing in een parochiële bijeenkomst over 'wat kan ik zelf doen aan een synodale cultuur?'

Aan het eind daarvan kwam hij tot een slotgedachte over 'luisterend leiderschap' en 'dialogische gehoorzaamheid'. Als je basishouding écht luisteren is, ontstaat er ruimte voor de argumenten van de ander. Dit vraagt van gelovigen om volwassen te zijn. Als voorbeeld noemt hij paus Franciscus. Bij bijeenkomsten daagt de paus voortdurend de aanwezige bisschoppen uit tot een weerwoord.

Pater Jos Moons (1980, Gouda) is jezuïet en promoveerde in Tilburg op de onderwerpen Heilige Geest, Kerk en Tweede Vaticaans Concilie.

Het **Groene Hart** Wie de grootste wil zijn...

We verlangen naar leiders die niet heersen, maar dienen. Jezus liet zien dat echte grootheid ligt in nederigheid en liefde. Een les die vandaag actueler is dan ooit.

Wim Zomer, NGK
Consultancy / interim-management

Als we het woord *leiderschap* horen, denken we vaak aan macht, invloed en status. Een leider die bovenaan staat, die beslist en richting geeft. Maar wie naar Jezus kijkt, ontdekt een radicaal ander beeld. Zijn manier van leiden stond niet in het teken van macht, maar van dienstbaarheid. Hij zette leiderschap ondersteboven.

Jezus begon met luisteren. Of het nu ging om een blinde bedelaar langs de weg of een vrouw die water schepte bij de bron – Hij zag de mens achter het verhaal. Hij stelde vragen, toonde oprechte aandacht en gaf mensen het gevoel dat ze waardevol waren. Echte leiders starten niet met zenden, maar met luisteren.

Waar Hij kwam, bracht Hij herstel. Zieken werden genezen, schuldigen vergeven, gebrokenen kregen hoop. Leiderschap, liet Hij zien, gaat niet over winnen ten koste van anderen, maar over heling en heel maken.

Het scherpste voorbeeld gaf Hij op de avond van het Laatste Avondmaal. Terwijl zijn leerlingen nog discussieerden over wie de belangrijkste was, knielde Hij neer en waste hun voeten. Een taak voor de laagste knecht, gedaan door de Meester zelf.

Grootheid, zo leerde Hij, zit niet in macht, maar in nederigheid. En juist daar klonk zijn beroemde uitspraak:

'Wie van jullie het belangrijkste (de grootste) wil zijn, zal de ander moeten dienen.' (Markus 10:43). Het is een zin die haaks staat op de logica van de wereld, maar die de kern raakt van echt leiderschap.

Jezus had ook een duidelijke visie: het Koninkrijk van God. Hij keek verder dan het hier en nu en nodigde zijn volgelingen uit om hun leven in dat grotere perspectief te plaatsen. Een leider geeft richting en betekenis, niet alleen taken.

Misschien wel het meest indrukwekkend was de manier waarop Hij in mensen investeerde. Drie jaar lang trok Hij op met zijn discipelen: Hij onderwees, corrigeerde, bemoedigde – en liet hen groeien tot mensen die zelf konden leiden. Want leiderschap gaat er niet om hoeveel jij bereikt, maar hoeveel anderen door jou tot bloei komen.

En uiteindelijk gaf Hij het grootste voorbeeld van dienen: Hij gaf zijn leven. Niet om gediend te worden, maar om te dienen. Misschien wel de meest ultieme vorm van dienen.

Jezus laat zien dat echt leiderschap niet draait om macht, maar om liefde. Niet om zelf groter te worden, maar om anderen te laten groeien. Wie de grootste wil zijn, zal de dienaar van de ander moeten worden.

Alpha 2025-2026

Hoe vind je een beetje geluk? Speelt wat je wel of niet gelooft daarin een rol? Dit is het onderwerp van het boek van pastoor Franken met de titel 'Het ge-

heim van het geluk is het geheim van de vreugde'. Het is ook een onderwerp dat regelmatig in onze Alpha ter sprake komt!

Een persoonlijke zoektocht van meer dan 55.000 mensen!

Op dit moment zijn er meer dan 55.000 Alpha's wereldwijd in maar liefst 169 landen. Ruim 23 miljoen mensen volgen een Alpha. De Augustinusparochie organiseert al 20 jaar de Alpha waaraan meer dan honderd mensen deelnamen.

De Alpha geeft uitleg over de basis van het christelijk geloof. De Alpha is vrijblijvend en gratis voor iedereen van 15 tot 100 jaar. Je komt tien avonden als groep bij elkaar. Je kijkt naar een filmpje over het christelijk geloof. Daarna praat je in vaste kleine groepjes hierover door. Je zult merken dat je in korte tijd elkaar leert kennen en een band opbouwt. Zo inspireer je elkaar om samen te zoeken wat gelukkig maakt en wat geloof in deze tijd kan betekenen.

Bij ons heet de Alpha Smulpaap! Omdat het eten zo lekker is!

Bij een Alpha hoort gezamenlijk eten.

Van dat eten maken wij iets bijzonders. Geniet van een 2- of 3-gangenmenu, met eenvoudige, afwisselende en alomgewaardeerde gerechten. Jouw smaakpapillen zullen hemels worden verrast. Bovendien krijgt je drie keer een speciale culinaire ervaring uit een ander land. En het mooie is: je hoeft alleen maar aan te schuiven!

Wil je meer weten? Kijk zelf of de Smulpaap iets voor je is!

Kom vrijblijvend naar de introductiebijeenkomst op **15 oktober om 19.30 uur in de pastorie van de H. Willibrord Oegstgeest**, Rhijnegeesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest (ingang achterom).

Info kun je ook krijgen bij pastoor Franken: rochusfranken@outlook.com of bij de Alpha-coördinator Reinoud Kaasschieter: smulpaap@parochie-augustinus.nl

De bijeenkomsten daarna zijn gepland op de volgende woensdagen: 22 en 29 oktober, 12, 19 en 26 november, 10 december, 14, 21 en 28 januari. Afsluiting op 11 februari. Deze bijeenkomsten beginnen om 18.30 uur.

Wij gedenken...

...Gemma Gertrude Maria Cransen, (schoon)zus, tante en oudtante. Gemma werd geboren op 5 februari 1935 en overleed op 22 augustus. De uitvaartdienst vond plaats op vrijdag 29 augustus in de Hartbrugkerk in Leiden, waarna Gemma is bijgezet in het familiegraf op het parochiekerkhof van de H. Willibrord.

...Thomas Antonius Johannes (Tom) Korenhoff, echtgenoot, (schoon)vader en opa. Tom werd op 23 januari 1943 in Haarlem geboren en overleed op 23 augustus. De afscheidsviering vond plaats op donderdag 28 augustus, waarna Tom door zijn gezin is begeleid naar het crematorium.

...Johanna Elizabeth Theodora (Ans) van Heck-Holleman, weduwe van Arie van Heck, (schoon)moeder, (over)grootmoeder en zus. Ans werd op 3 juli 1928 in Den Haag geboren en overleed daar op 6 september. De uitvaartdienst vond plaats op maandag 15 september, waarna Ans is bijgezet in het familiegraf op het kerkhof naast de H. Willibrordkerk.

Mogen deze lieve doden rusten in Gods licht en vrede.

Katholieke Jongerendag 2025 op zaterdag 8 november heeft dit Jubeljaar als thema 'Hoop'

Op zaterdag 8 november 2025 houdt Jong Katholiek, de jongerenorganisatie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, opnieuw een Katholieke Jongerendag (KJD). Vanuit heel het land zijn jongeren tussen 16 en 30 jaar welkom in De Schuilplaats in Ede om hun geloof te beleven en andere jongeren te ontmoeten. Het thema is 'Hoop' en sluit aan bij het Jubeljaar van Pelgrims van Hoop.

Breed gedragen organisatie

De voorbereidingen voor de KJD zijn al in volle gang. Een kernteam van jongeren uit de bisdommen, nieuwe bewegingen en katholieke studentengroepen werkt samen om een divers en breed gedragen programma neer te zetten waar eenieder zich bij thuis voelt.

Programma

Tijdens de KJD zijn er verschillende mogelijkheden om te bouwen aan een persoonlijke relatie met God. Hoofdspreker is dominicaan Richard Steenvoorde, die dieper zal ingaan op het thema hoop in het dagelijks leven van jongeren – en hoe het christelijk geloof daarin een krachtbron is. Verder biedt de KJD een breed scala aan workshops voor verdieping, gesprek en geloofsvorming. Er is een kapel, de eucharistie wordt gevierd en de hele dag is er gelegenheid om het sacrament van Boete en Verzoening te ontvangen. Daarnaast is er volop ruimte voor ontmoeting op de KJD-markt, waar katholieke organisaties, bewegingen en gemeenschappen zich presenteren. **Bron: rkkerk.nl**

Foto Ramon Mangold

Vrijdag 10 oktober korenavond met bijna alle koren uit de parochie H. Augustinus

In dit Jubeljaar organiseert de parochiekern H. Joannes de Doper Katwijk het hele jaar door activiteiten. En zo is het idee ontstaan om alle koren van de parochie uit te nodigen voor een korenavond. In onze hele parochie Augustinus zijn er elf koren. En maar liefst tien koren hebben zich aangemeld! Alle koren krijgen 10 minuten om liederen met het thema HOOP ten gehore te brengen. Het belooft een prachtige muzikale én verbindende avond te worden! Want aan het einde van de avond zullen we met alle aanwezigen de hymne 'Pelgrims van hoop' zingen. Naast de koorleden zijn ook parochianen en andere belangstellenden welkom om deze muzikale avond mee te beleven. Plaats: Joannes de Doperkerk, Tijd: 18.45 uur **Els van Leuken**

Diocesane dag op zaterdag 18 oktober in Delft 'Pelgrims van hoop in een missionaire Kerk'

Na de opening van het Heilig Jaar in december vorig jaar met ruim duizend mensen in de kathedraal in Rotterdam, reisden veel pelgrims naar Rome voor een inspirerende landelijke Romebedevaart. Ook de diocesane bedevaart naar Heiloo bij de afsluiting van de meimaand was een mooie pelgrimstocht, met bijna achthonderd mensen.

Na de zomer is er nog een bijzondere activiteit. Op zaterdag 18 oktober wordt een diocesane dag gehouden in het Heilig Jaar, met als thema: Pelgrims van hoop in een missionaire Kerk.

U bent deze dag van harte welkom om een bedevaart te maken naar Delft. Om 10.30 uur is bischop Van den Hende hoofdccelebrant in de eucharistieviering in de Maria van Jesse kerk (Burgwal 20). Daarna kunt u kiezen voor een 'bedevaartprogramma' in de Maria van Jesse kerk of een 'minipelgrimage' naar een andere locatie in de stad om samen na te denken over wat het betekent om pelgrim van hoop te zijn in een missionaire Kerk. De dag wordt rond 15.00 uur afgesloten met een zendingsviering.

Bij het bedevaartprogramma in de Maria van Jesse kerk heeft het samen bidden van de 'rozenkrans van hoop' een centrale plaats, met als speciale intentie de vervolgde christenen en vrede in de wereld. Maria is 'moeder van de hoop' en we mogen vertrouwen op haar voorspraak, en dat zij met ons mee blijft bidden zoals met de eerste apostelen. In Delft wordt de moeder van Jezus vereerd als Maria van Jesse. Wat is de betekenis van de titel 'Maria van Jesse' en wat is de geschiedenis van de jaarlijkse Maria ommegang in Delft? Daarover hoort u meer tijdens het bedevaartprogramma in de kerk.

Bij de minipelgrimage maakt u een korte wandeling (ongeveer 30 minuten) naar een andere locatie in de stad. Zogeheten 'missionaire teams' geven daar een korte presentatie als opmaat tot onderling (synodaal) gesprek over het thema van deze dag. Wat betekent het om pelgrim van hoop te zijn in een missionaire Kerk? Wat betekent het anno 2025 om te vieren en te bidden? Hoe maken wij naastenliefde concreet in caritas en diaconie? Hoe kunnen we in woord en daad (nog beter) getuigen van het geloof en dit in verkondiging en catechese doorgeven? Hoe kunnen we mensen betrekken en bereiken? **Bisdom Rotterdam**

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijnegeesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04, e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Noodtelefoon voor ziekenzorg en bij overlijden: 06 49 42 32 42

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, pastor K. van Vliet, tel. 06 15 94 89 52, e-mail: ctm.van.vliet@planet.nl, pastoraal werker S. Zuidersma, tel. 06 21 59 39 36, e-mail: sjoerdzuidersma@gmail.com

Beheercommissie: Monique van Son, e-mail: moniquevanson@kpnmail.nl
Pastoraatgroep: tel. 06 52 40 52 10, e-mail: vanleukenels@gmail.com
Secretariaat bereikbaar via tel. 517 53 04: Charlotte van Steijn en voor kerkhofzaken Marianne Gerritsen, beiden op ma, di, do 9.00 - 12.00 uur
Rekening voor kerkbijdragen en misintenties: NL95 RABO 0138 4020 19
Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 59 38.

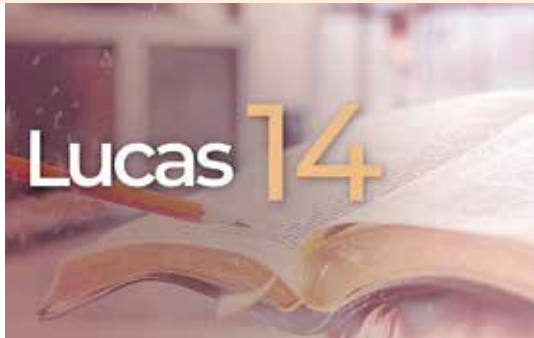
www.willibrordoegstgeest.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Heersen en dienen

Wie leest in het Lucas-evangelie kan er niet omheen: heersen en vooraan gaan zitten, is niet de bedoeling. Want Jezus komt om te dienen en om mensen in die modus te zetten. Nou is niets menselijks ons vreemd, dus willen we: waardering, zeggenschap, inbreng of simpelweg gelijk krijgen. In de kerk is het zaak samen te werken, te zingen en te bidden. Soms heel lastig. Wegblijven, inslikken, thuis woest worden is gemakkelijker. Het vraagt oefening, warmte, geduld, voorzichtigheid. In de gelijkenis in Lucas 14:7-11 helpt Jezus ons omdenken. Er is een gezamenlijke maaltijd, op sabbat, dag van bevrijding. Ga niet vooraan zitten, maar ergens anders, laat je status los, want het kan altijd anders uitpakken dan je denkt. *Kies niet de ereplek, beschouw jezelf als gewoon mens, een van de velen. En geniet van het samen eten, welke plek je ook hebt.*

Deze uitnodiging om in beweging te komen, kun je zien als een vorm van omdenken. Je kijkt soms teveel naar het zwakke in een ander, of teveel naar het sterke. Daar hoort een bepaalde zelfinkleuring bij. Misschien kun je het gaan omdenken. Daarmee krijg je een andere rol: niet die van de eeuwige helper maar hoe je soms zelf ook hulp nodig hebt. Niet van de mindere of achterblijver maar van degene met een ander talent en andere energie. Zet maar eens iets in beweging, denk je los van vaste rollen,

dan kun je proeven wat je allemaal ontvangt.

Bij de diensten

We komen iedere zondag bijeen in de Groene Kerk. Na afloop is er tijd elkaar te ontmoeten, voel je welkom.

- **5 oktober** is het Israëlzonntag, daarover meer verderop.
- **12 oktober** is er een dienst die is voorbereid met mensen uit de midden-generatie.
- **19 oktober** komt collega Gert-Jan de Bruijn.
- **26 oktober** is er een diakonale dienst.

5 oktober Israëlzonntag 'onder hoogspanning'

Predikanten maken zich op voor Israëlzonntag 'onder hoogspanning' zo luidt de kop van een krantenartikel.

Op de jaarlijkse Israëlzonntag in oktober viert protestantse kerken hun 'onopgeefbare'

band met het volk Israël. Hoe doe je dat in tijden van oorlog, nu er een kabinet in Israël aan de macht is dat het Palestijnse volk in Gaza aan het uithongeren is, en het leven onmogelijk maakt in Palestijnse

gebieden? Wat bedoelen wij met de term Israël: de natiestaat die in 1948 werd gesticht, of dat bijbelse uitverkoren volk dat worstelt met God, of alle joden wereldwijd van alle tijden en plaatsen?

Israëlzonntag is ontstaan na WOII om aandacht te geven aan het feit dat we als christelijke kerk historisch en theologisch onlosmakelijk verbonden zijn met het Jodendom. Wij hebben ons hele Eerste Testament: Thora, Psalmen, Profeten aan hen te danken. Jezus was voluit joods, het Evangelie is niet te begrijpen zonder zijn Joodse achtergrond. Onze ogen zijn geopend voor de diepe sporen van antisemitisme in de christelijke theologie. Ondertussen hebben we ook geleerd dat de stichting van de staat Israël voor Palestijnen het begin was van de 'Nakba' (de ramp, catastrofe).

De beelden uit Gaza laten niemand onberoerd: we zien kinderen onder puin, ziekenhuizen zonder medicijnen en wanhopige ouders die geen eten kunnen vinden voor hun familie. Er is sprake van genocidaal geweld. Toch blijft het gesprek hierover ingewikkeld en blijft het door ongemak in een groot deel van de christelijke gemeenschap stil. Stilte is niet neutraal, schrijft Micha Nederland.

Je kunt achter het bestaansrecht van Israël staan, oog hebben voor de pijn aan Israëlische kant, het geweld van Hamas veroordelen en tegelijkertijd het leed aan Palestijnse zijde erkennen en daar tegen

opstaan. De tienduizenden burgerdoden, de door de staat Israël gecreëerde en acute hongersnood en ziektes, de blokkades van humanitaire hulp richting Gaza, en de systematische vernietiging van ziekenhuizen, water- en rioleringsinfrastructuur, universiteiten en scholen in Gaza getuigen van catastrofaal menselijk lijden. Tegelijkertijd zijn er ook in Israël honderdduizenden mensen die opstaan tegen hun regering, die niet weggijken. Zijn er de families van de gegijzelden die smeken om de vrijlating van hun geliefden. Is het mogelijk om meervoudig partijdig te zijn? Oog te hebben voor Palestijns leed en leed van Israël's? Voor joodse tranen en Palestijnse tranen? Of moeten we partijdig zijn?

Gespreksavond over Israël en Gaza; van verlegenheid naar betrokkenheid

Datum: Maandagavond **29 september**
Tijd/locatie: 20 uur, Willibrords Erf

We nodigen u van harte uit om naar elkaar te luisteren. Te horen wat deze oorlog met u doet, met uw visie op Israël. Wat betekent het voor je geloof? Emoties delen van woede over onrecht, verdriet, pijn, machteloosheid, kleine tekens van hoop. We oefenen ons om in een open houding in gesprek te gaan over een soms gepolariseerd thema. Micha Nederland maakte een inhoudsrijke gesprekshandleiding met zeven vragen, waaronder:

- Wat zijn betrouwbare nieuwsbronnen als ik het nieuws rondom Gaza wil volgen?
- Hoe blijven we verbonden met Israël,

kritisch op onrecht en kunnen we opstaan voor gerechtigheid?

- Hoe kunnen we dit liturgisch vormgeven op zondag 5 oktober?
- Wat zeggen stemmen uit Afrikaanse kerken over de houding van westerse kerken?
- Wat kunnen we bidden?
- Hoe kunnen we praktisch helpen?

Van harte welkom om met elkaar in gesprek te gaan om ons te oefenen om 'in liefde ruimte te maken voor verschil', niet bang te zijn voor polarisatie, maar ons durven uit te spreken en te durven luisteren. We hoeven niet te komen tot een gezamenlijke conclusie, laat staan een oplossing. Wel oefenen in een betrokken gemeenschap te vormen in verscheidenheid.

Uit de Micha Nederland handleiding een indringende oproep van de bisschop Zac Niringive uit Oeganda, hoofdpunten: *Omwillen van hen die lijden in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever, omwillen van Christus en Gods koninkrijk van liefde en gerechtigheid, vraag ik u:*

- spreek u uit tegen het geweld, ook wanneer dat politieke offers kost;
- stel theologieën ter discussie die onderdrukking, apartheid en genocide normaliseren;
- sta naast het Palestijnse volk dat zijn leven riskeert om in Gaza te blijven;
- sta naast alle Palestijnen, ongeacht ras of religie, die roepen om vrijheid en gerechtigheid;
- sta naast Joodse stemmen die eveneens smeken om vrede en gerechtigheid;
- bid om vrede – en handel in gerechtigheid.

Dankjewel voor de zon

Het geluk lag naast mij in de wieg, zei iemand. We leven in welvaart en overvloed en er is veel om dankbaar voor te zijn. Toch wordt er gemopperd, geklaagd en geschreeuwd. Hoe is het om je te oefenen in dankbaar zijn, in een tevreden leven, gaat daar iets van uit? Er klinkt lichte muziek deze zondag, er is een interactief moment – en je krijgt 'huiswerk' mee. Niet vooraf maar om mee verder te gaan. Alle leeftijden welkom op zondag **12 oktober**.

Uitnodiging rondleiding Hortus Botanicus

Het team onderling pastoraat nodigt u opnieuw uit voor een uitje in Leiden. Na de geslaagde en gezellige boottocht door de Leidse grachten in de zomer, nodigen we u nu uit voor een rondleiding door de Hortus Botanicus in Leiden. Dit is de oudste botanische tuin van Nederland! Alle leeftijden zijn welkom!
Datum/tijd: woensdag 15 oktober, 11.00 u.
Aanmelden: Jeanne Taal, 06-51 40 75 33 of jeannetaal@gmail.com

Team onderling pastoraat

Ten slotte

Er kan veel verdriet zijn in een mensenleven, soms denk je dat je het gehad hebt maar dan komt er nog verdriet bij. We zijn mensen met littekens. Edward Shillito (1872-1948) schreef het gedicht/ gebed *Jesus of the scars*. Het is een kunst om bij al onze vragen, twijfels en klacht Gods nabijheid te vinden. Soms, zegt dit gedicht, is Hij dichterbij dan je dacht. Dat is een geheim. Van harte een groet uit beide pastorieën.

Richtsje Abma en Rian Veldman

Gemeente-avond 27 oktober a.s.

Maandag 27 oktober a.s. vindt in de Groene of Willibrordkerk een gemeente-avond plaats. Het zal een avond zijn rondom de Maaltijd van de Heer: de beleving, in de kunst en in de praktijk. Er is een presentatie en er is ruimte voor uitwisseling van ervaringen. We starten om 20.00 uur.

Maureen van den Brink, scriba

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: dhr. H. (Hans) Hogerzeil, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Maureen) van den Brink, tel. 06 - 23 12 35 37, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest:
NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: Werelddiaconaat

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest
Telefoon ma t/m vr van 9-17 uur: 06 -15 21 66 50
e-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Geopend op dinsdag en donderdag van 10-12 uur, verder op afspraak.

Ledenadministratie

Email: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl
Administratie, reserveringen en andere zaken via het kerkelijk bureau

GEBOUWEN

Groene Kerk:
Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest

Willibrords Erf:
Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest

PASTORALE SECTIES

SECTIE ZUID-OOST

Predikant: ds. R. (Richtsje) Abma
Simon Vestdijklaan 14, 2343 KV Oegstgeest
Tel.: 06- 83 11 66 26
e-mail: richtsjeabma@gmail.com

SECTIE NOORD-WEST

Predikant: ds. R.C. (Rian) Veldman
Martinus Houttuynhof 73, 2341 PP Oegstgeest
tel.: 06 - 14 27 30 13,
e-mail: ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

www.pgoegstgeest.nl

Diaconale dienst op zondag 26 oktober in de Groene of Willibrordkerk, 10.00 uur

Op zondag 26 oktober organiseert de Taakgroep Diaconaat en Zending een diaconale dienst. Voorganger zal zijn ds. Judith van der Berg - Meelis verbonden aan Diaconaal Centrum De Bakkerij in Leiden. Zij is een aantal jaar werkzaam geweest in Indonesië. Het thema van de dienst is: 'Rechtvaardigheid en Gerechtigheid'. Het project van Kerk in Actie: 'Samen in actie met Indonesië' zal als een rode draad door de

dienst verweven zijn in beeld, zang, woorden en gebed. In 2025 en 2026 zal de Protestantse Gemeente Oegstgeest dit project ook financieel ondersteunen. Na afloop van de dienst bent u, ben jij van harte uitgenodigd in Willibrords Erf, gelegen naast de Groene Kerk voor koffie, thee en fris en zal de Taakgroep Diaconaat en Zending daar ook aanwezig zijn met een informatiestand over het project en mogelijke opties rond duurzame keuzes in ons dagelijks leven in Oegstgeest.

Gert Ravensbergen,
Taakgroep Diaconaat en Zending

Suster Bertken

De bijzondere geschiedenis van een Utrechtse kluizenares van Frans Willem Verbaas (uitgeverij Mozaïek, 2023, ISBN: 978 90 239 6138 3). *Lilian Hoogendoorn*

Suster Bertken vertelt het verhaal van de 15^e-eeuwse Utrechtse kluizenares die zich 57 jaar lang op liet sluiten. Vanuit een diepgevoelde verbinding met God en de overtuiging dat ze moest boeten voor haar overspelige vader, die als gerespecteerd priester (kanunnik) de dood vond in de armen van een lichtekooi. De dan 15-jarige Bertha (de naam suster Bertken wordt haar later gegeven) ervaart tijdens een moment van stilte bij de kluis van de Utrechtse Geertkerk een visioen van God waarin haar taak duidelijk wordt. Om haar vader te kunnen bevrijden uit het vagevuur waar hij brandt voor zijn zonden, moet zij zich laten inkluizen.

Als jong meisje had Bertha al een diep geloofsbesef. Haar vader leerde haar Latijn lezen en schrijven en ze voelde zich sterk aangetrokken tot een aan God gewijd leven. Te jong bevonden voor een leven als kluizenares, verblijft ze 6 jaar als novice in een klooster, waarna ze uiteindelijk toestemming krijgt zich 'levend te laten begraven' zoals inkluizen ook genoemd werd. Zo zelfbewust als een jonge vrouw in de 15^e eeuw maar kan zijn, ontwerpt ze haar eigen kluis, die voor haar wordt gebouwd bij de Utrechtse Buurkerk.

Ze bidt, woont vanuit haar kluis alle diensten bij en opent dagelijks gedurende een half uur een venster naar de straat waar de bevolking naar wens of behoefte haar om raad of steun kan vragen. Kalm en beheerst kwijt ze zich van haar taak. En zet ze zich in voor eenvoud en soberheid in een kerk die naar mening van bisschoppen almaar rijker en verder verfraaid moet worden. Zelfs haar kluis zou plaats moeten maken voor verdere verfraaiing. Waartegen Bertken zich met succes weet te verzetten.

Nieuw project voor de Zendingsbus 2025-2026: De kracht van bijbelverhalen in de Golfstaten

De Taakgroep Diaconaat en Zending heeft voor het seizoen 2025-2026 een nieuw project gekozen voor de Zendingsbus waar elke week voor wordt gecollecteerd.

In de Golfstaten groeit de kerk door de grote toestroom van arbeidsmigranten uit landen als India, Nepal en de Filipijnen. De meesten van hen zijn ongeletterd. Tegelijkertijd willen ze graag meer leren over de Bijbel. Kerk in Actie traint voorgangers in de storytellingmethode: een succesvolle interactieve methode waarbij bijbelverhalen mondeling worden verteld en men met elkaar op zoek gaat naar de betekenis ervan voor het eigen leven. De arbeidsmigranten, die vaak een zwaar en eenzaam bestaan leiden, putten nieuwe moed uit deze verhalen.

Gert Ravensbergen,
Taakgroep Diaconaat en Zending

Wij gedenken...

10 aug	mw. Hendrika Gezina de Haan-Wind	100 j.
23 aug	dhr. Gabriël Willem Proper	76 j.
24 aug	mw. W. van Neutegem-Fasseur	91 j.
27 aug	dhr. Anton Pieter van Kempen	94 j.
29 aug	mw. Adriana Margreet van der Haar-Plaizier	80 j.
5 sept	dhr. Frans Cornelis van Heurn	87 j.

Het 'in memoriam' is op te vragen bij de scriba van de Kerkenraad via scribapgo@pgoegstgeest.nl

Tien richtingaanwijzers

We leven in een wereld waar de ruimte om buiten de protocollen om een eigen koers te varen heel beperkt is. Vaak voert daarin het economisch belang en de machtspositie de boventoon. Of het nu om nationaal belang gaat, om industrieel belang of om zorg- en welzijnsorganisaties, afwijken van het systeem wordt niet getolereerd. Een maatschappij van prestaties en afrekenen. In een doorsnee bedrijf zie je dat ook vaak terug*).

Johan de Gier

Bezinning

Impulsief handelen kan soms tot spanningen en onbegrip leiden. 'Bezint eer ge begint' is een gouden regel voor evenwichtig handelen. Neem de tijd ervoor. Laat anderen delen in je bezinningsproces.

Geen kwaadsprekerij

Het gebeurt maar al te vaak dat je voorgangers in kwaad daglicht gesteld worden. Ga er niet in mee. Zij deden het in hun tijd naar hun idee zo goed mogelijk. Toon daarvoor respect.

Luisteren

'Actief' luisteren is een kunst: anderen in je omgeving hebben je iets te vertellen. Waardeer hun inbreng, ook als het tegenspraak betreft. Kwets niemand.

Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid vereist zorgvuldigheid, in je contact en relaties met anderen. Betrouwbaarheid vereist ook stabiliteit van beleid.

Enthousiasme

Je enthousiasme kan anderen inspireren. Het werkt vaak motiverend. Let op hoe anderen dat ervaren en neem hun ervaringen mee in je beleid.

Integriteit

Een oud principe is 'zeg wat je doet en doe wat je zegt'. Dat betekent transparantie in je doen en laten. Wees eerlijk bij lastige dilemma's.

Tevredenheid

Ontevredenheid is soms de motor om veranderingen in te luiden. Maar tevredenheid met het goede wat bereikt is en dat op waarde schatten kan de drang om te willen veranderen begrenzen. 'Niet het vele is goed, maar het goede is veel.'

*) *Jethro bellen?* Essay dat ik in 2003 schreef voor een conferentie van de Federatie Christelijke BVE. Het boekje is uitgegeven in eigen beheer.

**) Bron 'Tien noties bij leiderschap. Een zoektocht naar de betekenis van moreel leiderschap', Dick den Bakker, uitgave Besturenraad, ISBN 90 70724 84 7

Een dergelijke manier van denken komt voort uit hoe je tegen de mens aankijkt. De mens is geen mechanisch object, maar een kostbaar wezen van lichaam, ziel en geest. Kunstenaars zijn vaak gevoelig voor wat er in de maatschappij gaande is, en overdrijven dan om hun gedachtegoed aan de man te brengen. Zoals, naar ik mij herinner, Freek de Jonge in een show meende dat mensen met de Geest schaars geworden zijn. Iedereen, zo vervolgde hij, lijkt opgezogen te worden in het platte vlak van consumeren en produceren nu de hemel gesloten is. Omdat alle mensen in meer of mindere mate leiderschapseigenschappen bezitten, is het goed de bijbel er eens op na te slaan. Daarin komen allerlei vormen van leiderschap aan bod, van boze kwaadaardige tot zegenrijke goede vormen. Het meest in het oog springend is het optreden van Jezus, fel gekant tegen het leiderschap van farizeeën en schriftgeleerden, terwijl Hij zijn aandacht richtte op de zieke en zwakke mensen, op dat wat verloren dreigde te raken.

In het Oude Testament zijn de tien geboden heel bekend. In de onderstaande tien richtingaanwijzers**) heb ik deze tien geboden vertaald als leidraad voor leiders van nu, denkend aan het leiderschap van Jezus.

Authenticiteit

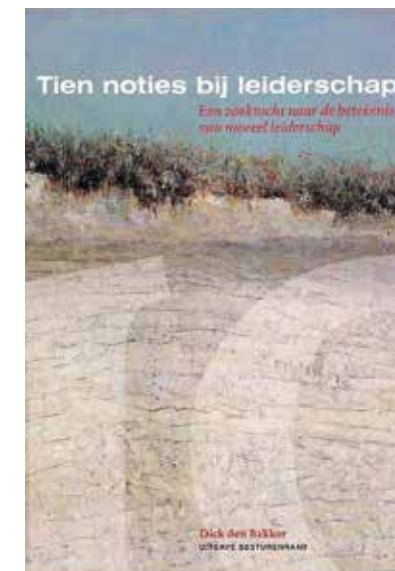
Om authentiek te zijn vereist je leiderschap een open houding, Speel geen spelletje met anderen en stel je kwetsbaar op.

Geen zelfverheffing

Verhef je niet als een soort godheid. Bij leiderschap is dienstbaarheid aan mens en natuur motief voor ontwikkeling van het goede in je eigen organisatie en in de maatschappij.

Geen machtsmisbruik

Laat je niet verleiden je eigen wil door te drijven en te beslissen zonder anderen erin te betrekken. Het is eervol anderen betrekken te laten zijn bij belangrijke veranderingen en je waardering aan hen daarover te uiten.

Een 'gaaf' Gavekamp – als familie!

Hoe organiseer je een kampweek voor 35 jongeren van 17 tot 23 jaar, afkomstig uit Sierra Leone, Zuid- en Noord-Soedan, Somalië, Egypte, Syrië, Irak, Iran én Nederland? Voor statushouders, asielzoekers, nieuwkomers en doorgewinterde Nederlanders. Met vier koks die verrukkelijk Iraans koken, maar nog geen Nederlands spreken. Met tien leiders die in een week alles geven. En met maar twee simpele regels.

Regel 1: deze week zijn we familie.
Regel 2: wees op de juiste tijd op de juiste plaats.
Ook dit jaar werd ik opnieuw verrast door hoe goed dit werkt. Hoe je samen kunt dansen en ontdekken dat God wer-

kelijk doet wat Hij belooft: rouw-kleding veranderen in dans. Hoe je een zeskamp speelt én tegelijkertijd elkaars levensverhalen ontdekt in de bijbel. Hoe sommige jongeren elk jaar terugkomen – zowel in Nederland geboren deelnemers als zij die ooit als vluchteling ons land binnenkwamen.

Ik zag hoeveel veerkracht er in mensen zit, maar ook hoe zwaar traumatische herinneringen en een onzekere toekomst kunnen drukken. Natuurlijk leidt dat soms tot spanningen. Maar opvallend vaak worden die goed opgelost – en werken die oplossingen zelfs door, tijdens en na het kamp.

Stichting Gave organiseert al vele jaren christelijke kampen voor tieners (13-16) en jongeren (17-23). Elke ochtend gaat de bijbel open: we praten, zingen en bidden samen. Toch gebeurt dat op een manier die ruimte laat voor iedereen – ook voor jongeren zonder geloof of met een islamitische achtergrond. Iedereen weet vooraf wat hij of zij kan verwachten.

Kinder- en jeugdwerk

Lichthuis telt onder meer veel gezinnen met kinderen. We hebben ongeveer 150-175 kinderen/jongeren actief in de clubs, vanaf de crèche tot aan de oudere jeugdgroepen.

Sommige kinderen komen vaak en andere komen veel minder. Per zondag

verschilt het ook heel erg. Voor de kinderen in de basisschoollleeftijd zijn er tijdens (een deel van) de dienst diverse clubs, afhankelijk van hun leeftijd. Soms zijn er dan 25 kinderen en soms kunnen het er 50 zijn.

De clubs hebben mooie namen als Eskol, Majim, Elim, Manna, Kwartels en Visjes

Deze zomer ging mijn collega Alexander Bosma voor de tweede keer mee, en ikzelf voor de vierde keer. Aan het einde van de week vroeg een deelnemer mij: "Welke naam geef jij dit kamp?" Ze herinnerde me aan iets dat ik het jaar ervoor had gezegd: mijn tweede kamp noemde ik 'kamp vreugde', het derde 'kamp verhalen'. Omdat er zoveel flarden van levensverhalen gedeeld werden.

Op de slotochtend werd duidelijk welk stempel dit kamp droeg. Een jongere vertelde over de regels en zei: "Ik heb al heel lang mijn familie niet meer gezien, maar deze week had ik familie." Andere jongeren bevestigden zijn woorden. Wat voor mij begon als een simpele regel, groeide in die week uit tot een diepe ervaring.

Pieter Kleingeld

(crèche). De tieners, TiC, Teenagers in Christ, komen door de week bij elkaar op dinsdag- of woensdagavond, al dan niet met een maaltijd.

En de oudere jeugd (17+) heeft op zondagavonden hun bijeenkomsten van ZaC (zondagavondclub). Al met al zijn dus ook heel wat jeugdleiders actief: 60!

Scriba: Ingrid van Dillen
e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl
Contactadres kolommen:
Eke de Gier-van der Jagt,
gierennest.eke@kpnplanet.nl
Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

Lichthuis - Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest

Samenkomsten: Duinzigtcollege, Wijtenbachweg 23.
Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld,
Oude Rijsburgerweg 54,
2342 BC Oegstgeest, tel.: 06 42 87 38 60,
e-mail: pieterkleingeld@pm.me
Predikant: ds. A. Bosma,

e-mail: alexanderbosma95@gmail.com
tel.: 06 57 58 98 17
Pastoraal werker: Alice Siepeling,
e-mail: aliciesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22
Voorzitter kerkenraad: Wilbert van den Hout,
e-mail: voorzitter@ngkoegstgeest.nl,
tel. 06 - 23 53 65 22

www.ngkoegstgeest.nl

Belijdenisgroep

Eind september start een belijdenisgroep o.l.v. Alexander Bosma. In ongeveer 15 avonden komen de belangrijkste onderwerpen van het christelijk geloof aan bod.

Uit de gemeente

In de dienst van 12 oktober hopen we drie kinderen en vier volwassenen te dopen. Dat wordt weer een feest!

LEEF!

Op 7 september was de feestelijke start van het seizoen in Lichthuis met het nieuwe jaarthema: LEEF! De avond ervoor was er trouwens al een prelude: een wandeling in de Leidse Hout en een korte intro op dat jaarthema 'LEEF!'. Omdat met het thema vooral veel aandacht zal worden besteed aan de heilige Geest, werden twee postduiven vrijgelaten! De duif als symbool van de heilige Geest.

In de dienst, waarin onze predikanten Pieter Kleingeld en Alexander Bosma voorgingen, was de preek in de vorm van een interview gegoten: Pieter en Alexander bevroegen elkaar met vragen als: aan welke bijbeltekst denk je in verband met het thema? En wat betekent die voor je?

Na de dienst stonden heerlijke taarten klaar voor bij de koffie (via een bakwedstrijd). Voor de kinderen was er van alles te doen en natuurlijk was er ruimschoots tijd om nieuwe contacten op te doen en oude banden te verstevigen. Het uitgebreide lunchbuffet zorgde ervoor dat niemand met een lege maag naar huis hoefde. En *last but not least* was er een korte bijbelquiz, waaraan men in eigen wijkkring meedeed.

Eke de Gier-van der Jagt

Boekbespreking

25 laatste zomers

Een roman van Stephan Schäfer

25 laatste zomers vertelt het verhaal van een naar innerlijke rust hunkerende, succesvolle mediadirecteur die tijdens een wandeling op een vroege ochtend bij een meer plotseling oog in oog staat met een hem onbekende man.

Lilian Hoogendoorn

De vriendelijke man, die zich voorstelt als Karl, is aardappelboer en oogt kalm en tevreden.

Karl en de verteller, die niet bij naam genoemd wordt, raken met elkaar in gesprek over het leven en hoe dit in harmonie met je aard te leven.

Waar de verteller, vanuit zijn onrust en plichtsbef, meent snel naar zijn huis en weer aan het werk te moeten gaan, laat hij zich toch door Karl verleiden te gaan zwemmen in het meer waarnaast ze in gesprek zijn geraakt. Hij gaat vervolgens ook in op de uitnodiging om bij Karl thuis koffie te komen drinken.

Geïntrigeerd door deze wonderlijk rustige man die hem volkomen oordeelsvrij vragen stelt en vertelt over wat er in het leven voor hem toe doet. Samen nemen zij een duik in het water en na een warme douche in zijn huis, rijdt hij naar de boerderij van Karl, zich onderweg beschaamd afvragend waarom hij met de auto is en niet op de fiets. Omdat hij dan snel aan het werk kan gaan? Er wacht hem nog zoveel.

Rond de uit bakstenen opgetrokken oude boerderij speelt een groepje kinderen. Binnen genodigd is zijn eerste observatie dat alles in deze boerderij warmte en gemoedelijkheid uitstraalt.

Karl brengt zijn dagen door in dienst van zijn land, van de aarde. Hij zaait, poot, oogst, sorteert en denkt na.

En daar waar de verteller gezag meent te hebben in zijn functie en veronderstelt een goed leven te leiden door zijn

werk consciëntieus te doen, bewust te eten, te bewegen en te recreëren, geniet Karl van het buiten zijn, zijn contacten met mensen en het besef dat hij doet wat hij het liefste doet. En door op tijd te ontspannen. Karl doet middagdutjes. Gaandeweg de dag ontspant de verteller en laaft zich aan de gulle gastvrijheid van Karl en zijn vrouw Johanna. Hij merkt dat zij de rust belichamen waar hij – druk presterend – zo vergeefs naar op zoek is. Dat Karl vanuit liefde en een natuurlijke verbondenheid met de natuur dag in dag uit de aarde bewerkt. Niet omdat het moet of hoort, maar omdat dit is wat hij het liefste doet. Naast het verwelkomen van wie er op zijn weg komt. Of dit nu een kind is, een dier, of een volwassen mens.

De titel *25 laatste zomers* slaat op een uitspraak van Karl wanneer hij de verteller confronteert met de mogelijkheid dat zijn toekomst niet verder gaat dan 25 zomers. Wat doe je als je nog 25 zomers te leven hebt?

Wat is echt belangrijk, waar wil je je tijd, je dagen aan besteden en wat is leven? Echt leven?

Heeft niet ieder mens eigenlijk een diep verlangen naar een evenwichtig en vredig leven?

25 laatste zomers is geen complexe filosofische verhandeling, maar een sobere sprookjesachtige vertelling over de kunst van leven in alle eenvoud.

25 laatste zomers is geschreven in 2024 en in 2025 in het Nederlands vertaald. Uitgeverij Meulenhoff
ISBN: 978-90-896-8337-3

Diensten en vieringen

voor de periode van 27 september tot en met 24 oktober 2025

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

Alle vieringen zijn ook op afstand te volgen via [Kerkdienstgemist.nl](https://kerkdienstgemist.nl)

GROENE OF WILLIBRORDKERK

Elke dinsdag 8.30 Dagwacht
Elke donderdag is de kerk van **16-17 uur** open voor bezoek of om een kaarsje te branden.

zo 28 sep 10.00 ds. Rian Veldman,
Startzondag
zo 05 okt 10.00 ds. Rian Veldman,
Maaltijd van de Heer
zo 12 okt 10.00 ds. Richtsje Abma
zo 19 okt 10.00 ds. Gert Jan de Bruin

Autodienst

zo 28 sep Tim Reedijk 06-49 85 43 43
zo 05 okt Jan Bos 06-13 63 73 44
zo 12 okt Tim Reedijk 06-49 85 43 43
zo 19 okt Hanneke en Lex Huisman
06-22 05 59 64

DUINZIGTCOLLEGE

Nederlands Gereformeerde Kerk
Oegstgeest

Voor actuele informatie: www.ngkoegst-geest.nl

Via deze website kan meegekeken worden.

zo 28 sep 10.00 Alice Siepeling
zo 05 okt 10.00 ds. Pieter Kleingeld,
Heilig Avondmaal
zo 12 okt 10.00 ds. Alexander Bosma,
Doopdienst
zo 19 okt 10.00 ds. Pieter Kleingeld

Arabischtalige diensten

Steeds de eerste en derde zondag van de maand, met Nederlandse vertaling
Tijd/locatie: 14.00 uur, Rehobothkerk
Voorganger: ds. P. Kleingeld

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Zie www.parochie-augustinus.nl voor de actuele **livestream**.

Voor een **biechtgesprek** kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938.

Voor vervoer naar de kerk kunt u contact opnemen met mw. **Gabriëlle Walter**: 071 517 3287.

26^e zondag door het jaar

za 27 sep 19.00 Viering in Wassenaar
zo 28 sep 11.00 Eucharistie,
Mgr. A. van Luyn sdb/
diaken P. Winnubst, Schola

27^e zondag door het jaar

za 04 okt 19.00 Viering in Wassenaar
zo 05 okt 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken
Dameskoor

28^e zondag door het jaar

za 11 okt 19.00 Viering in Wassenaar
zo 12 okt 11.00 Eucharistie,
pastor K. van Vliet,
Gemengd Koor

29^e zondag door het jaar

za 18 okt 19.00 Viering in Wassenaar
zo 19 okt 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken
Schola

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

De vieringen zijn op vrijdagochtend in de Grote Zaal.
Iedereen is in alle vieringen welkom! U kunt zich als vrijwilliger melden via 06 2894 8089 of judith.vandervis@marente.nl (di. en do.) of via 06- 1220 9191 of christa.vandersman@marente.nl (di.).

vr 03 okt 11.00 PKN, ds. Niek Smit
vr 17 okt 11.00 RK, pastor Kees van Vliet

ZIEKENHUIS ALRIJNE LEIDEN

zo 28 sep 10.15 Zegert de Graaf
zo 12 okt 10.15 Astrid de Haas

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELIEGEMEENTE

Zondagsdienst 11.00 Arnold & Hind Verduijn

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap

zo 28 sep 10.00 W. v.d. Velden, Putten
zo 05 okt 10.00 Th. Niemeijer, Losser
zo 12 okt 10.00 W. v.d. Velden, Putten
zo 19 okt 10.00 P. van der Geest, Putten

DORPSKERK LEIDERDORP, PKN Leiden Samen onbeperkt geloven

zo 12 okt 15.00 Pastor Selma Poppe

Inzameladressen voor de Voedselbank

Inzameladressen Voedselbank Leiden/ Katwijk met tijdstippen en plaatsen

■ Protestantse Gemeente Oegstgeest: Inzameling elke laatste zondag van de maand in Willibrords Erf (naast de Groene Kerk) voor en na de dienst, 9.30-11.30 uur. Ook kunt u ter plekke producten kopen die rechtstreeks worden gedoneerd aan de Voedselbank. U kunt contant afrekenen en betalen via QR-code.

■ Ned. Geref. Kerk, Teylingencollege, locatie Duinzigt, Wijttenbachweg 23
1^e zondag van de maand, 11.00 – 11.45 u.
■ R.K.-parochie H. Augustinus, parochiekern H. Willibrord, Rhijngeesterstraatweg 35
1^e zondag van de maand, 10.30 – 11.00 u.

Varia-agenda

Veerkracht van vervolgde christenen

Op **woensdag 19 november**, op de zogenaamde RedWednesday, kleurt de Rehoboth rood uit solidariteit met vervolgde christenen wereldwijd. Hiermee sluiten wij aan bij een groeiende groep van kerken in Nederland en wereldwijd.

Het doel van RedWednesday is om aandacht te vragen voor mensen die niet vrij zijn om te geloven en in het bijzonder voor het lot van vervolgde christenen, die het meest vervolgd worden om hun geloof (bron: Kerk in nood, <https://steun.kerkinnood.nl/redwednesday>).

Met RedWednesday wordt geprobeerd:

- Op te komen voor geloof en vrijheid.
- Bewustwording te creëren over schendingen van de godsdienstvrijheid voor verschillende religies wereldwijd;
- Speciaal aandacht te vragen voor vervolgde christenen, de meest vervolgde geloofsgroep;
- Op te roepen tot respect voor alle gelovigen en onderling respect tussen geloofsgroepen.

Van harte uitgenodigd om mee te leven!
Inloop in de Rehobothkerk vanaf 19.45

'Maaltijd in kleur: oranje/rood' 10 oktober

In het kader van het thema 'Veerkracht' bedachten we om de (drie) maaltijden van dit seizoen in de Rehoboth elk een eigen kleur te geven. Vanuit de gedachte dat kleur (ook) iets is wat ons veerkracht kan geven. Op vrijdagavond 10 oktober is dat oranje/rood. Die kleur(en) willen we, behalve in de gerechten, ook in de aankleding tot uitdrukking brengen.

Aan wat voor eten denkt u bij oranje/rood? Worteltjes? Tomatensoep? Pompoen? We weten nog niet wat het wordt, want we vragen vrijwilligers om een gerecht voor het drie-gangenmenu klaar te maken. Dus laat u verrassen als u zich opgeeft om mee te komen eten!

Wie zelf een gerecht wil verzorgen kan dat ook doorgeven.

Plaats en tijd: zie hiernaast
Aanmelden: kan tot maandag 6 oktober bij Reina Albracht, reina.albracht@ziggo.nl, 06-21 95 45 51. Er is beperkt plaats en vol is vol! Zie ook: www.soepaandesingel.nl

uur. Tussen 20.00 en 21.30 u. is er via stil gebed en/of persoonlijk en groepsgebed aandacht voor vervolgde christenen. Daarnaast is er tijd voor samenzang en kijken we met elkaar naar enkele aangrijpende informatie-filmpjes van Open Doers. Wat bij die filmpjes steeds weer opvalt is de veerkracht.
Info en aanmelding (niet nodig, maar wordt wel op prijs gesteld)

Antoine Houben: antoine.houben@gmail.com
Jan Baronner: jan.baronner@gmail.com

Activiteiten Raad van Kerken

Kerk op schoot

Voor (groot)ouders die met 0-5 jarigen speelt de kerk willen ervaren.
Plaats: Willibrords Erf
Tijd: 15.00-16.00 uur
Info en opgave: Richtsje Abma, richtsjeabma@gmail.com of Netty Moolenaar, netty.moolenaar@xs4all.nl

Literatuur & Religie v.a. 29-9 resp. 30-9

Plaats: Dorpscentrum
Tijd avondgroep: 20.00-22.00 uur,
Tijd middaggroep: 14.30-16.30 uur
Info en opgave: Marjan Driessen, 071-513 14 22, marjandriessen1949@gmail.com

Graag een extra portie veerkracht alstublieft 9-10

Psychologe Annemarie van den Brink verkent het begrip veerkracht: theoretisch en leren van mensen die we veerkracht toedichten en hun bron.
Plaats: Rehobothkerk
Tijd: koffie/thee 19.45 u./ 20.00-22.00 u.
Info: info@annemarienvandenbrink.nl

28-9 Maaltijd in kleur: oranje/rood 10-10

Plaats: Rehobothkerk
Tijd: inloop 18.15 uur, start 18.30 uur
Kosten: vrijwillige bijdrage (wat overblijft gaat naar 'Soep aan de Singel')
Info en opgave tot 6-10: Reina Albracht, reina.albracht@ziggo.nl, 06-21 95 45 51

Leren van de kerk in Armenië 16-10

Inleider: pastor dr. Kees van Vliet
Plaats: pastorie H. Willibrordkerk (ingang achterom)
Tijd: 20.00-21.45 uur
Info en opgave: ctm.van.vliet@planet.nl

Op zoek naar rechtvaardige vrede 23-10, 6 en 20-11

Drie avonden gesprek o.l.v. Barend Drewes, Co Kooman en Jan Nielen
Plaats: Dorpscentrum
Tijd: 20.00-22.00 uur
Info en opgave: ds. Barend Drewes, 071-5176 692, bfdrewes@hotmail.com

Voor meer info zie elders in dit blad, het activiteitenprogramma (Groene Boekje) en op www.raadvanerkenoegstgeest.nl

Wie helpt mee met onze 'eetbare kerktuin'?

Achter de Rehobothkerk, waar eerder een jeugdhonk stond, willen we een 'eetbare tuin' aanleggen. Een tuin is niet eetbaar natuurlijk, maar wel wat de tuin gaat opleveren, is de bedoeling. Het wordt geen moestuin in de stereotype zin van rijtjes kool, sla, worteltjes etc. Het wordt veel speelser dan dat, maar wel met bomen, struiken en kruiden die eetbare bladeren of vruchten opleveren. En ook helemaal ecologisch en vol met eetbare planten. Zo zorgen we samen voor een stukje aarde.

Vindt u, vind jij het leuk om te helpen? Of lijkt het jouw kind leuk om mee te doen en te leren tuinieren? Alle helpende handen zijn welkom. Als je op een andere manier wilt meehelpen, dan horen we dat ook graag. Denk aan: een leenbieb maken om erbij te plaatsen, andere creatieve dingen, etc.

Wil je meer informatie, laat het weten.

En als je mee wilt doen, meld je dan aan, dan voegen we je toe aan de appgroep. We plannen een paar klusdagen in. Het e-mailadres is antoine.houben@gmail.com

Als er een klus gedaan moet worden, zetten we een oproepje in de appgroep.

Namens de 'groene groep', **Antoine Houben, Joost van der Zwan, Laura Kleingeld, Alexander Bosma**

Varia-agenda

'Graag een XL-pot veerkracht, alstublieft'

Op donderdag 9 oktober kijken we naar veerkracht vanuit de psychologie met uitstapjes naar zingeving (veerkracht in de bijbel).

Het nieuws staat er vol van: onze mentale gezondheid daalt (zeker die van jongeren) en de blootstelling aan tegenslagen en negatieve ervaringen stijgt. We kunnen meer dan ooit wel wat veerkracht gebruiken. Maar hoe komen we daar aan?

We zullen zien dat veerkracht geen eigenschap is (je hebt het of je hebt het niet) maar een vaardigheid die getraind kan worden. Het is als het ware een plantje dat met zorg en aandacht kan groeien. Met als resultaat veerkrachtiger individuen, teams, kerken, buurten en zelfs volken. Een paar ingrediënten van 'veerkracht-voeding' nemen we onder de loop. Denk bijvoorbeeld aan omgaan met gezonde en ongezonde stress, verzoening met je verleden, onthaasten, zingeving als bron om uit te putten.

Plaats: Rehobothkerk

Datum/tijd: 9 oktober,

19.45-22.00 uur

Aanmelding: hoeft niet,

maar is wel fijn:

gierennest.eke@kpnplanet.nl

Informatie over de inhoud:

Annemarie van den Brink,

info@annemarievdbrink.nl

Wonder, wonderlijk. Oefeningen in geloof

Journalist en publicist Stephan Sanders vertelt in de jaarlijkse Willibrordlezing hoe het is om in God te geloven, hoe het zijn leven kleurt en verbreedt. Hij laat zien dat het geloof juist in zijn soberheid en eenvoud heel krachtig kan zijn. Geloven is een kwestie van oefenen en je bent nooit te oud om weer leerling te worden.

Stephan Sanders werd zelf op latere leeftijd (weer) katholiek en schrijft daarover in zijn boek *Wonder, wonderlijk*. De Kerk is ondanks al haar tekortkomingen als een heilige ruimte waar gelovigen met hernieuwde moed hun levenspad kunnen vervolgen. De Kerk mikt op eeuwigheid. En dat geeft Sanders' verhaal een diepe ernst naast een gevoel van ontspanning en verankering.

Plaats: Dorpscentrum

Tijd: donderdag 30 oktober, 20.00 uur

Info: N.C. Smit ncsmit@kpnmail.nl of tel. 06-57 22 98 96

Kosten: € 7,50 p.p.

Op zoek naar rechtvaardige vrede

Een zoektocht naar andere wegen naar vrede dan het tot de tanden toe bewapenen. Daarover drie gespreksavonden o.l.v. Barend Drewes, Co Kooman en Jan Nielen. Met aandacht voor bijbelteksten en een kennismaking met Nes Ammim over dialoog tussen Israël's en Palestijnen.

Fijn als u mee doet met deze zoektocht!

Info: zie pagina 15

Tot slot...

Gebod van Franciscus van Assisi (1181-1226)

Heer, maak mij een instrument van Uw vrede.

Laat mij liefde brengen waar haat heerst,

laat mij vergeven wie mij beledigde,

laat mij verzoenen wie in onmin leven,

laat mij geloof brengen aan wie twijfelt,

laat mij waarheid brengen aan wie dwaalt,

laat mij hoop brengen aan wie wanhoopt,

laat mij licht brengen aan wie in duisternis is,

laat mij vreugde brengen aan wie bedroefd zijn.

Heer, maak mij tot een instrument van Uw vrede

Laat mij niet zoeken om getroost te worden,

maar om te troosten. Niet om begrepen te worden,

maar om te begrijpen, niet om bemind te worden,

maar om te beminnen.

Want door te geven ontvangen wij

en door te vergeven krijgen wij vergeving

en door te sterven worden wij voor eeuwig leven geboren.

Amen